

Lista Marjana Šarca (LMŠ)
Stranka modernega centra (SMC)
Socialni demokrati (SD)
Levica
Demokratska stranka upokojencev Slovenije (DeSUS)
Stranka Alenke Bratušek (SAB)

Ljubljana, 27. julija 2018

Spoštovani,

v imenu Glavnega stavkovnega odbora SVIZ in stavkajočih zaposlenih v vzgoji in izobraževanju smo na politične stranke in liste, ki ste sodelovale na letošnjih državnoborskih volitvah, **28. marca letos** naslovili pričakovanje, da se boste jasno opredelili do zahtev našega sindikata, povezanih z razvrednotenjem vzgojno-izobraževalnega dela, ki se v Sloveniji krepi vse od leta 2012. Poudarili smo, da bomo v SVIZ, kolikor dolgo bo treba, vztrajali, da se bo trend marginalizacije teh za razvoj vsake družbe ključnih področij zaustavil in preobrnil. 40.000 zaposlenih v vzgoji in izobraževanju nas namreč ne stavlja, ker bi zahtevali, da se nas plača več in bolje kot druge, v stavki smo, ker nas država plača manj kot druge na primerljivih delovnih mestih:

- V minulih štirih letih, od začetka leta 2014 do konca leta 2017, je povprečna plača v vzgoji in izobraževanju zrasla trikrat manj kot v državni upravi, tj. za 3,9 %, v državni upravi pa za 11,2 %.

- Povprečna plača na delovnih mestih z zahtevano univerzitetno izobrazbo (VII/2) je v vzgoji in izobraževanju za približno 500 evrov bruto nižja kot na delovnih mest z enako zahtevano stopnjo izobrazbe v državni upravi.

- Najvišje karierno napredovanje, ki ga lahko doseže učitelj ali drug strokovni delavec z univerzitetno izobrazbo (43. plačni razred), zaostaja za veliko večino drugih v javnem sektorju za 10 plačnih razredov in več. Delež učiteljev in drugih strokovnih delavcev, ki dosežejo najvišji naziv svetnik, je manj kot 10 %, v državni upravi je takih več kot 50 %.

S tem vnovičnim dopisom vas želimo spomniti na vaše odgovore oziroma zagotovila, ki ste jih pred junijskimi državnoborskimi volitvami podali glede financiranja vzgoje in izobraževanja, zaostajanja plač v vzgoji in izobraževanju za primerljivimi delovnimi mesti v drugih delih javnega sektorja, glede sprememb plačnih razredov v vzgoji in izobraževanju, ki so bile dogovorjene v pogajanjih, preden so se le-ta prekinila z odstopom predsednika vlade, ter o tem, kako pomembno je, da prihodnja vlada s stavkajočimi v vzgoji in izobraževanju čim prej sklene stavkovni sporazum.

(1) V luči podatka, da se je delež sredstev za vzgojo in izobraževanje v BDP znižal s 5,3 % v letu 2005 na 4,6 % (Education at a Glance 2017, OECD), smo vas vprašali, ali se strinjate, da bi se moral ta delež vrniti na odstotek, ki je bil dosežen v letu 2005, kdaj naj bi ga dosegli, in ali se strinjate, da je kakovostni javni vzgojno-izobraževalni sistem ena od ključnih primerjalnih prednosti Slovenije pred drugimi državami.

Lista Marjana Šarca (LMŠ): »V stranki Lista Marjana Šarca smo prepričani, da je znanje bistveno za razvoj naše družbe, za kar potrebujemo kakovosten in dostopen vzgojno-izobraževalni sistem ter močno gospodarstvo, ki z visoko usposobljeno delovno silo dosega visoko dodano vrednost, kar lahko dosežemo tudi z močnejšim povezovanjem med šolstvom, znanostjo in gospodarstvom. ... vzgojno-izobraževalni sistem potrebuje postopen dvig sredstev za svoje delovanje in nadgradnjo, ki mora slediti hitremu tehnološkemu razvoju.«

Stranka modernega centra (SMC): »V Stranki modernega centra dojemamo javni vzgojno-izobraževalni sistem ne le kot ključno primerjalno prednost Slovenije pred drugimi državami, ampak tudi kot nujni pogoj za razvoj Slovenije in dobro ljudi, zato smo v tem mandatu tudi prevzeli vodenje področnega resorja, s ciljem, da v čim večji meri posodobimo sistem in storimo vse potrebno, da bo ostal temeljna podstat ostalim sistemom.«

Socialni demokrati (SD): »Socialni demokrati smo ta cilj zapisali v svoj program Samozavestna Slovenija kot prvi ukrep prvega cilja 'Izobraževanje za prihodnost' (str. 20): Povečevali bomo delež sredstev za izobraževanje v BDP na predkrizno raven. S stalnim povečevanjem bi lahko do predkrizne ravni BDP za izobraževanje prišli v nekaj letih.«

»Vzgoja in izobraževanje sta ključnega pomena za razvoj Slovenije. Danes se Slovenija uvršča med države z najboljšimi izobraževalnimi sistemi na svetu, ki temeljijo na javnih storitvah, dostopnih vsem.«

Levica: »Da, čim prej. Kljub proračunskemu zategovanju pasu, ki ga je uzakonilo fiskalno pravilo, bi to višino lahko dosegli že z rebalansom proračuna 2019 ali s proračunom za 2020. V Levici pomen kakovostnega javnega izobraževalnega sistema vseskozi poudarjamo. Zavzemamo se za krepitev javnega izobraževalnega sistema od vrtcev do univerze. Posebej velja izpostaviti nevarnost dolgoročnega siromašenja sredstev za javne programe na račun subvencioniranja zasebnih izobraževalnih zavodov, kar smo kritizirali skozi celotni mandat.«

Demokratska stranka upokojencev Slovenije (DeSUS): »Da.«

Stranka Alenke Bratušek (SAB): »V Stranki Alenke Bratušek smo prepričani, da je znanje pogoj za razvoj družbe. Slovenija je lahko ponosna na to, da imamo dober izobraževalni sistem in visoko raven znanja. Dober javni vzgojno-izobraževalni sistem, ki ga imamo v naši državi, je naša velika prednost, na kateri moramo graditi tudi naprej. Sredstva, ki jih namenjamo za znanost in izobraževanje, je vsekakor treba dvigniti na raven, primerljivo z drugimi evropskimi državami. In nikakor popustiti težnjam, da se financiranje javnih in zasebnih šol izenači, saj bi to pomenilo slabšanje kakovosti v javnih šolah, ki so edine dostopne vsem pod enakimi pogoji.«

(2) Vprašali smo vas tudi, ali se strinjate, da je treba – v skladu z zakonsko opredeljenim načelom »enako plačilo za primerljivo delo« – zaostajanje plač v vzgoji in izobraževanju za primerljivimi delovnimi mesti v drugih delih javnega sektorja, odpraviti, ter ali se strinjate s spremembami plačnih razredov, ki so bile dogovorjene zadnji dan pogajanj z Vlado RS 12. 3. 2018 ((a) da se delovno mesto vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja uvrsti v 22. plačni razred; (b) da se delovna mesta vzgojiteljev v vrtcih, učiteljev in drugih strokovnih delavcev s področja vzgoje in izobraževanja z univerzitetno izobrazbo (VII/2) zvišajo za 2 plačna razreda; (c) da se oblikuje posebno delovno mesto učitelj – razrednik, ki se ga po izvedenih zvišanjih uvrsti 1 plačni razred višje od učiteljev, ki niso razredniki; (č) da se karierni razpon učiteljev in drugih strokovnih delavcev, ki je zdaj od 30. do 43. plačnega razreda, v nazivih svetovalec in svetnik zviša za en plačni razred; (d) da se vsem zaposlenim strokovnim pedagoškim delavcem na univerzi, od univerzitetne izobrazbe navzgor, plače zvišajo za 3 plačne razrede).

Lista Marjana Šarca (LMŠ): »... dajati vsečne odgovore na vaša zelo konkretna vprašanja, ki se bodo odprla tudi na pogajanjih z novo vlado, brez celovitega vpogleda v javne finance, bi bilo neodgovorno do vaših članic in članov ter države. Stojimo pa na stališču, da je potrebno pogajanja z vsemi sindikati, tudi vašim, začeti na točki, kjer so se zaključila s sedanjo vlado v odstopu. A preden lahko sprejmemo odločitve glede vaših zahtev, se moramo temeljito seznaniti z realno sliko javnih financ, narediti simulacije vplivov zahtev posameznih skupin v javnem sektorju na javne finance. Na tem mestu vam lahko obljubimo le to, da če bomo del vladne koalicije, bomo z vso resnostjo in odgovornostjo pristopili k razreševanju zapisanih vprašanj. Vsekakor bo ena izmed prioritiet pri usklajevanju s koalicijskimi partnerji pri sestavi koalicijske pogodbe tudi usklajevanje plačnih nesorazmerij.«

Stranka modernega centra (SMC): »Uskladitev vrednotenja poklicev v vzgoji in izobraževanju z drugimi je absolutno pravična in nujna. Pri tem pa se nam zdi pomembno poudariti, da je potrebno vprašanja, kot so nastale razlike med dejavnostmi, anomalije posameznih dejavnosti, razlike v višini sredstev za plače in druga, celovito analizirati in ugotoviti dejavnike, ki generirajo razlike med vrednotenjem posameznih poklicev.

Zahtevnost posameznih poklicev se nenehno spreminja, mirno lahko rečemo, da je seznam zahtevanih kompetenc za opravljanje poklicev iz leta v leto daljši. Veljavna zakonodaja se temu ni prilagodila v dovoljšnji meri, zaradi česar nastajajo posledice, ki so vas privedle do uresničevanja pravic s stavko.«

Socialni demokrati (SD): »Da, takšno besedilo glede stavkovnega sporazuma z vsemi zahtevami so na Vladi RS podprli vsi ministri iz kvote SD.«

Levica: »V Levici se zavzemamo za spremembe v plačnem sistemu, ki bi odpravile anomalije. Zato podpiramo prizadevanja sindikatov za izboljšanje stanja, ki so zaradi nepripravljenosti vlade za dogovor privedla do stavke. Posebej si prizadevamo za prednostno urejanje razmer pri najnižje plačanih delovnih mestih. V tem oziru pozdravljamo odločitev SVIZ, ki je med stavkovne zahteve dodal zahtevo za višji regres za prejemnike minimalne plače. Prav tako pozdravljamo zahteve SVIZ po izključitvi vseh dodatkov iz minimalne plače, kot tudi zahteve po prednostni odpravi anomalij do 27. plačnega razreda. Levica je prepričana, da mora biti končni rezultat prenove plačnega sistema ureditev, v kateri minimalna plača znaša vsaj 20% več kot minimalni življenjski stroški in v kateri bosta najnižja osnovna plača in minimalna plača izenačeni. Nesprejemljivo je, da je osnovna plača v javnem sektorju 16 plačnih razredov pod minimalno plačo.

V tem oziru podpiramo žal neuresničeni dogovor SVIZ z vlado v odstopu, ki odpravlja ugotovljene anomalije v plačnem sistemu, po katerih sprašujete v vprašanjih a, b, c, č, d.«

Demokratična stranka upokojencev Slovenije (DeSUS): »Da.« Stranka ob strinjanju z vsemi zahtevami SVIZ dodaja, da je zahteva, ki se veže na zvišanje plač vsem zaposlenih strokovnim in pedagoškim delavcem na univerzi, še »stvar dogovora«.

Stranka Alenke Bratušek (SAB): »O tem, kateri plačni razred je primeren za kateri poklic, je težko govoriti na pamet. Populistično bi lahko na vsa vaša vprašanja odgovorili pritrdilno. Strinjamo se s trditvijo, da mora biti za primerljivo delo zagotovljeno enako plačilo. Znotraj plačnega sistema pa je treba odpraviti anomalije, ki so se pokazale skozi leta.«

(3) Odgovarjali pa ste še na vprašanje, ali se strinjate, da je prioriteta naloga prihodnje vlade s stavkajočimi v vzgoji in izobraževanju čim prej skleniti stavkovni sporazum.

Lista Marjana Šarca (LMŠ): »Na tem mestu vam lahko obljubimo le to, da če bomo del vladne koalicije, bomo z vso resnostjo in odgovornostjo pristopili k razreševanju zapisanih vprašanj. Vsekakor bo ena izmed prioriteta pri usklajevanju s koalicijskimi partnerji pri sestavi koalicijske pogodbe tudi usklajevanje plačnih nesorazmerij.«

Stranka modernega centra (SMC): »Prednostna naloga prihodnje vlade je zaključiti pogajanja, ki jih je vlada dr. Mira Cerarja pripeljala skorajda do cilja. Visoko na seznamu prednostnih nalog prihodnje vlade pa je tudi prilagoditev plačnega sistema in drugih pogojev dela, ki bodo omogočali, ne le 'enako plačilo za primerljivo delo', ampak bodo sledili dejanskim potrebam hitro razvijajoče se družbe.«

Socialni demokrati (SD): »Da. Socialni dialog s sindikati javnega sektorja je ključnega pomena za dobro delovanje družbenih podsistemov, zato bo sklenitev sporazuma s stavkajočimi v vzgoji in izobraževanju prioriteta naloga nove vlade.«

Levica: »Seveda. Več kot 40.000 tisoč delavcev v vzgoji in izobraževanju si zasluži čimprejšnji dvig plač. Enako velja za druge delavce v javnem sektorju, vse od medicinskih sester, strežnic do čistilk. Med prvimi ukrepi prihodnje vlade pa bi moral biti tudi dvig minimalne plače na 700 €. Ta ukrep bi izboljšal življenje 121.000 delavcem in delavkam, med njimi tudi mnogim v vzgoji in izobraževanju.«

Demokratična stranka upokojencev Slovenije (DeSUS): »Da, to mora biti prioriteta.«

Stranka Alenke Bratušek (SAB): »Prioriteta te vlade, ne šele prihodnje, bi morala biti, da doseže dogovor s sindikati javnega sektorja. Ko je odhajala vlada Alenke Bratušek in opravljala tekoče posle, je pogajanja s sindikati izvedla do konca – pripravljen in usklajen sporazum je gospoda Cerarja pričakal na mizi. Škoda, da on ne čuti enake odgovornosti do države in bo ta vroč kostanj pustil naslednji vladi, ki se bo s sindikati zagotovo morala začeti pogovarjati prednostno.«

V SVIZ pričakujemo, da boste zagotovila, ki ste jih o financiranju vzgoje in izobraževanja, odpravi zaostajanja plač zaposlenih na teh področjih ter pomenu čim prejšnje sklenitve stavkovnega sporazuma s stavkajočimi v vzgojno-izobraževalnih zavodih zapisali v predvolilnem obdobju, upoštevali pri usklajevanju in jih prenesli v koalicijsko pogodbo.

Z lepimi pozdravi,

Jelka Velički, l. r.,
predsednica Glavnega odbora SVIZ

B → 62 '9

Branimir Štrukelj
glavni tajnik SVIZ